

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kárpáti Miklós ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a dr. Karas Monika ügyvéd által képviselt alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt a Fővárosi Bíróság előtt 26.P.24.181/2010. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.750/2010/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 12.000 (tizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperesek viselik.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek kereseti kérelmükben sajtó-helyreigazítás közzétételére kérték kötelezni az alperest, az általa szerkesztett .. című napilapban, illetve annak internetes archívumában megjelent „ .. ” című cikkben közzétettek miatt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetének részben helyt adott, és az alperest helyreigazításként annak közlésére kötelezte, miszerint a cikkben valótlanul állították, hogy a .. által gyártott H1N1 influenzavírus tesztet egyetlen referencia-

laboratórium sem vizsgálta be. Valójában a labordiagnosztikai eszközök magyarországi forgalomba helyezésének eljárási rendjét szabályozó 8/2003. (III.13.) ESzCsM rendeletben foglalt valamennyi feltétel teljesítését követően került sor arra, hogy az engedélyezési hatóság a szükséges okiratokat kiállította. Valótlanul állították továbbá, hogy a .. vírusesztje megbízhatatlan, alkalmatlan, hiteltelen és igazolatlan lenne. A valóságban egyetlen egészségügyi intézmény vagy beteg sem kifogásolta a termék minőségét, azt az .. igazolása alapján forgalmazzák. Valótlanul állították, hogy .., a .. ügyvezetője álreferencia igazolást mutatott be. Azt a valós tény, hogy szaud-arábiai és egyiptomi forgalmazó cégek igazolást adtak arra vonatkozóan, miszerint az általuk továbbértékesített H1N1 víruseszttel kapcsolatban semmiféle negatív felhasználói visszajelzést nem kaptak, abban a hamis színben tüntették fel, mintha az igazolások illetéktelen helyről származnának. Valótlanul híresztelték, hogy a fővárosi .. főigazgatója tiltakozott volna az ellen, hogy referenciaigazolásnak tekintsék a .. számára kiadott okiratot. A valóságban a .. megkeresésére adott válaszban a kórház főigazgatója megerősíti, hogy a referencia igazolásban a kórház felhasználói tapasztalatait rögzítették. Valótlanul állították, hogy a ..-nek három olyan súlyos betegségek szűrésére szolgáló baktérium tesztje van, amelyeket hazai referencia labor nem vizsgált be. A valóságban a .. csak olyan baktériumteszteket forgalmaz, amelyeket a jogszabály feltételeinek megfelelően vizsgáltak. Ezen vizsgálatokat minden esetben hazai laboratóriumok végzik.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperesi lap kiadóját, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II.r. felpereseknek fejenként 21.875 - 21.875 forint perköltséget, továbbá külön felhívásra az államnak 21.000 forint le nem rótt kereseti illetéket. A felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította.

A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperest helyreigazításként annak közlésére kötelezte, hogy valótlanul állították: a .. által gyártott H1N1 influenzavírus tesztet egyetlen referencia laboratórium sem vizsgálta be. Valótlanul híresztelték, hogy a fővárosi .. főigazgatója tiltakozott volna az ellen, hogy referenciaigazolásnak tekintsék a .. számára kiadott okiratot. A valóságban a Magyar Nemzet megkeresésére adott válaszában a kórház főigazgatója megerősíti, hogy a referenciaigazolásban a kórház felhasználói tapasztalatait rögzítették. Valótlanul állították, hogy a ..-nek három olyan betegségek szűrésére szolgáló baktériumtesztje van, amelyeket hazai referencia labor nem vizsgált be.

Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a peres felek első- és másodfokú költségeiket maguk viselik. Az alperes kiadóját 67.500 forint kereseti és

fellebbezési, a felpereseket pedig további 31.500 forint kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte a Magyar Állam javára, külön felhívásra.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint szakmai vitának minősülnek az I.r. felperes vírusesztjének megbízhatatlanságára, alkalmatlanságára, hiteltelenségére és igazolatlanságára vonatkozó, valamint a II.r. felperes által bemutatott ál-referenciaigazolásokat érintő kérdések, ezért ezek a kijelentések nem képezhetik sajtó-helyreigazítás tárgyát.

Megalapozottnak találta a felperesek igényét azon közlés miatt, amely szerint nincs olyan referencia laboratórium, amely a terméket köznap értelemben bevizsgálta volna, azonban az ál-referenciaigazolásról közöltek szakmai vitának tekintendők, amelyek a jelenlegi eljárásban vizsgált kérdések körén kívül esnek.

Megalapozottan igényeltek helyreigazítást a felperesek a .. főigazgatójának közleményéről közöltek tekintetében is. Az alperes nem bizonyította állításait a három súlyos betegség szűrésére szolgáló baktériumteszttel kapcsolatban, ezért e közlés esetében is helyreigazításra köteles.

A való tények közlésére vonatkozó helyreigazítási kérelmet kizárólag a kórházi főigazgatói nyilatkozattal összefüggésben tartotta indokoltnak. Ugyanis a valótlan megértéséhez nem szükséges megállapításokon túl, a felperesek által valóságként közölni kért tényeket illetően nem rendelkezett kellő adattal, azok hiányában pedig nem rendelkezhetett annak valóságként való közléséről. Indokolatlannak tartotta annak részletezését, hogy a szaúd-arábiai és az egyiptomi forgalmazó cégek igazolása mit tartalmazott.

Alappal sérelmezték ugyanakkor a felperesek, hogy az elsőfokú bíróság az internetes megjelenés vonatkozásában nem adott helyt a keresetnek, ugyanis nem az alperestől elkülönült sajtószerző által szerkesztett online kiadásról, hanem az alperes szerkesztőségi felelősségi körébe tartozó Magyar Nemzet internetes archívumáról volt szó.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak a keresetet elutasító rendelkezései hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát kérték. Jogszabálysértőnek tartották a jogerős ítéletet, mivel a Ptk. 79. § (1) és (2) bekezdését sértette meg, ugyanis nem rendelte el valótlan tényállítás és híresztelés, illetve a valóság hamis színben történő feltüntetése miatt helyreigazító közlemény közzétételét a való tények közlésére is kiterjedően.

A megbízhatatlanság, alkalmatlanság, hiteltelenség és igazolatlanság vonatkozásában közöltek tekintetében arra hivatkozott, hogy semmilyen adat nem merült fel ezen közlésekre, így az alperes minden alap nélkül állította azokat, és azokat semmilyen bizonyítékkal nem igazolta. Minőségi kifogásra nemcsak a cikk megírásakor, hanem azt követően sem tudott hivatkozni. Utalt a 8/2003. (III.13.) ESzCsM rendelet 9. számú mellékletében előírt eljárási rendre. Mindezek alapján, álláspontja szerint, a cikkben írtakat nem lehet tudományos vitának tekinteni, a hatósági nyilvántartásba vétellel felállt törvényes vélelmet semmilyen adat vagy álláspont nem vitatta vagy cáfolta. Az .. egy olyan szakmai hatóság, amelynek az a hatásköre, hogy egy termék alkalmasságával kapcsolatos jogvitákat eldöntse. A bíróságok jogkörét meghaladó tudományos vitára csak ott lehet hivatkozni, ahol e vita objektív eldöntésére hatáskörrel rendelkező hatóság és eljárási rend nem áll rendelkezésre.

A termék hiteltelenségéről és igazolásáról szóló kitételek szintén nem képezik tudományos vita tárgyát. A vírusesztest az .. igazolása alapján forgalmazza a .., amely igazolás a termék alkalmazásának egyetlen feltétele a 8/2003. (III.13.) ESzCsM rendelet előírása szerint.

Az ál-referenciaigazolások tekintetében, a cikk megfogalmazásából az átlagolvasó azt a következtetést vonhatja le, hogy a cikkben említett dokumentumok kiállítóinak nem volt joga az igazolásokat kiadni és azok tartalma sem felel meg a valóságnak. Az alperes a véleménynyilvánítás szintjén kifejthette volna a cikkben, hogy őt az importáló kereskedelmi cégek referenciaigazolásai nem nyugtatják meg, e vélemény nem lett volna helyreigazítható. Azonban az az állítás, amely a referenciaigazolások alaki és tartalmi valóságát vonja kétségbe, minden alapot nélkülözően valótlan, az alperes a valóság bizonyítását meg sem kísérelte, így a szöveget helyre kellett volna igazítani.

Sérelmezték a való tények közlésének mellőzését is. Álláspontjuk szerint a Ptk. 79. § (1) bekezdése alapján ez a jog megilleti a felpereseket, az alperes valótlan állításaival szemben a valós történet megértéséhez, annak közlésére szükség van.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték. Előadták, hogy a cikkek alapvetően szakmai, illetve társadalmi vitáról tudósítanak. Iratellenesen állítják a felperesek, hogy igazolással rendelkeznek a teszt megfelelőségéről. Hivatkozott a 8/2003. (III.13.) ESzCsM rendeletre, amely szerint igazolás nem szükséges ahhoz, hogy az I.r. felperes a termékét forgalmazza.

Helytállónak tartotta, hogy az ál-referenciaigazolások körében tett kijelentés vélemény, amely a felperesek által beszerzett,

alapvetően külföldi forgalmazóktól származó leveleket minősítette. Álláspontja szerint a felperesek valóságként olyan tények közlését kívánták meg, amelyekről a bíróság a sajtó-helyreigazítás iránti per keretei között nem volt jogosult dönten.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A felperesek kereseti kérelmükben a Ptk. 79. § (1) bekezdése alapján kérték sajtó-helyreigazítás közzétételére kötelezni az alperest. E rendelkezés szerint, ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényt közöl vagy híresztel, illetve való tényeket hamis színben tüntet fel, - a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül - követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan és mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás).

Ennek megfelelően a sajtóközleménnyel érintett személy kizárólag a személyére vonatkozó valótlan tény állítása, híresztelése vagy való tények hamis színben való feltüntetése miatt kérhet sajtó-helyreigazítást.

A Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalása hangsúlyozza, hogy véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

A per tárgyát képező cikk a I. r. alperes által forgalmazott H1N1 vírus-teszt bevizsgálásával, annak referenciavizsgálatával foglalkozott.

A felperesek sérelmezték, hogy az írás szerint a .. vírus-tesztje megbízhatatlan, alkalmatlan, hiteltelen és igazolatlan. Jogszabálysértés nélkül állapította meg a másodfokú bíróság, hogy ezek a kijelentések tényközlést nem tartalmaznak. A cikkíró csupán a felperesek vírus-tesztjével kapcsolatos véleményének adott hangot, a referencia-igazolásával kapcsolatban kialakult szakmai vita alapján.

A felperesek azt a közlést is sérelmezték, hogy a II. r. felperes ahelyett, hogy hivatalos okiratokkal alátámasztva tisztázná, hogy mire képes a vírustesztje, „ál-referenciaigazolásokat” mutat fel a termékről. Az írás szerint ilyen a szaúd-arábiai kereskedővállalat vagy az egyiptomi marketingcég által kiállított papír, illetve a fővárosi .. vizsgálati anyaga.

A másodfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy az alperesi lap felperesek által kifogásolt közlése a referenciaigazolások elfogadhatóságának kérdése tekintetében kialakult vitában kifejtett vélemény, amely a Ptk. 79. § (1) bekezdése és a PK. 12. számú

állásfoglalás értelmében sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat.

A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül mellőzte az elrendelt helyreigazítás szövegében az alperes való tények közzétételére kötelezését.

Az I. r. felperes három baktérium-tesztjéről közöltek miatt közzétenni rendelt helyreigazítás esetében is helyes a másodfokú bíróság jogi álláspontja. Ugyanis a helyreigazítás szövege kétséget kizáróan kifejezésre juttatja a valótlan tényeket. A felperesek által meghatározott való tények közlése szükségtelen a tényállítás valótlanságának megértéséhez, ezért a Legfelsőbb Bíróság PK. 15. számú állásfoglalása alapján indokolatlan annak közzétételére kötelezni az alperest.

Mindemellett arról, hogy a .. csak olyan baktérium-teszteket forgalmaz, amelyeket a jogszabály feltételeinek megfelelően vizsgáltak, és ezeket a vizsgálatokat minden esetben hazai laboratóriumok végzik, a perben nem állnak rendelkezésre adatok.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta, és a Pp. 78. § (1) bekezdése valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján a pervesztes felpereseket kötelezte az alperes jogi képviseletének ellátásával kapcsolatban a felülvizsgálati eljárásban felmerült felülvizsgálati eljárási költség, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. szeptember 28.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő